

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

22 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de către avocatul Kușnir Mariana în numele inculpatei Buzatu Alexandra, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2016, în cauza penală privindu-o pe

Buzatu Alexandra Sergiu, născută la 12 octombrie 1992, domiciliată pe str. A Hașdeu, nr. 90, ap. 2, mun. Chișinău.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 13.08.2015 - 22.12.2015;

instanța de apel: 28.01.2016 - 01.03.2016;

instanța de recurs: 05.05.2016 - 22.06.2016.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Asupra admisibilității recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 22 decembrie 2015, cauza fiind examinată conform procedurii prevăzute de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, a fost încetat procesul penal, intentat în privința inculpatei Buzatu Alexandra în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, în legătură cu atragerea la răspundere contravențională.

În temeiul art. 55 alin. (2) Cod penal, i s-a aplicat inculpatei Buzatu Alexandra, sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 150 unități convenționale, ce constituie 3 000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, inculpata Buzatu Alexandra, la 15 mai 2015, în jurul orei 08.00, conducând autoturismul de model „Mazda 2”, cu n/î ”C NH 944”, deplasându-se astfel pe str. Ion Pelivan, mun. Chișinău, din direcția str. Alba Iulia - spre str. Belinski din mun. Chișinău, ajungând la trecerea nederijată pentru pietoni în zona de acțiune a indicatoarelor rutiere nr. 5.50.1 și nr. 5.50.2 din Anexa nr. 3 al Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat

prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009, amplasate pe str. Ion Pelivan, mun. Chișinău, în apropierea intersecției cu str. N. Costin, ignorând cerințele imperative cuprinse în art. 11 și art. 45 din Regulamentul Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009, prin care era obligată să manifeste continuu prudență sporită la trafic și să țină cont de împrejurările existente cu aprecierea corectă a situației reale pe drum, nu a redus viteza ca să poată opri la apariția obstacolului din față și, ca rezultat, a fost lovit pietonul Bogdanova Elena, care traversa carosabilul din dreapta spre stânga relativ deplasării automobilului în cauză, la trecerea pentru pietoni cu circulație neregulată, astfel ca în urma accidentului rutier produs, victimei Elena Bogdanova să i se cauzeze conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1604/D din 23 iulie 2015, vătămări corporale medii manifestate prin, fractura închisă cominutivă a colului chirurgical, a osului humeral stâng cu deplasarea fragmentelor, edem a țesuturilor moi la nivelul articulației umărului stâng, fractura cominutivă tasată a corpului vertebrei L3, gradul 1, hemartroza articulației genunchiului stâng.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, prin care a solicitat, casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care a o recunoaște vinovată pe Buzatu Alexandra, în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal și numirea pedepse sub formă de amendă în mărime de 225 unități convenționale, ce constituie 4 500 lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an.

În motivarea recursului, procurorul a invocat că, la aplicarea pedepsei instanța de fond nu a luat în considerație criteriile de individualizare, prevăzute de art. 75 Cod penal, iar pedeapsa aplicată este prea blândă și insuficientă atingerii scopului legii penale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de apel Chișinău din 01 martie 2016, a fost admis apelul declarat de către procuror, casată sentința, și pronunțată o nouă hotărâre potrivit căreia:

- Buzatu Alexandra, a fost recunoscută vinovată în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, aplicându-i pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 225 unități convenționale, ce constituie 4500 lei.

4.1. În motivarea deciziei sale, instanța de apel a indicat că, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpata Buzatu Alexandra a săvârșit infracțiunea imputată ei.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei,

concludenții, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, vina inculpatei Buzatu Alexandra a fost dovedită integral prin declarațiile inculpatei Buzatu Alexandra, declarațiile părții vătămate Elena Bogdanova cât și de întreaga sistemă de probe, materiale și documente anexate la dosar, cum ar fi: procesul-verbal de consemnare a circumstanțelor constatate din 05 iunie 2015 (f.d. 3); procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier (f. d. 6); schița accidentului rutier din 15 mai 2015 (f.d. 8-9); procesul-verbal nr. 6707 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului și stării de ebrietate și naturii ei din 15 mai 2015 (f.d. 10); procura/mandat din 06 aprilie 2013 prin care Sinilga Burca îi încredințează toate drepturile pe marginea bunului mobil, inclusiv' dreptul de a conduce autoturismul de model „Mazda 2” cu n/î ”C NH 944” (f.d. 26); extrasul din fișa medicală a bolnavului de staționar nr. 8510 din 12 iunie 2015 (f.d. 12); raportul de expertiză medico-legală nr. 1604/D din 23 iulie 2015 (f. d. 20, 21);

Totodată, potrivit materialelor cauzei (f.d. 87), inculpata Buzatu Alexandra, în cadrul examinării cauzei în instanța de fond a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, cauza fiind examinată în instanța de fond în procedură simplificată.

Privitor la numirea pedepsei, instanța de apel a reținut următoarele:

Instanța de fond, la numirea felului și măsurii de pedeapsă a ținut cont de unele circumstanțe reale și personale, cum ar fi: caracterul și gradul de pericol social și prejudiciabil al infracțiunii, conform prevederilor art. 16 Codul penal, se referă la infracțiuni mai puțin grave, de personalitatea infractorului, că nu are antecedente penale, a comis pentru prima dată o infracțiune.

Circumstanțe atenuate la examinarea cauzei s-au stabilit: recunoașterea de către inculpată a vinei și căința sinceră, solicitând examinarea cauzei în baza probelor acumulate în faza urmăririi penale în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune, partea vătămată Bogdanova Elena, nu are careva pretenții față de inculpată (f.d. 91). Circumstanțe agravante, n-au fost stabilite.

Totuși, instanța de apel a conchis că, la numirea pedepsei, instanța de judecată a ignorat prevederile art. 75 Cod penal, ce ține de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate, asupra corectării și reeducării vinovatului, și nefondat, conform art. 55 Codul

penal, a dispus că, Buzatu Alexandra se liberează de răspundere penală cu atragerea la răspundere contravențională, numind-i pedeapsă sub formă de amendă.

În acest context, nu s-a luat în considerație faptul, că infracțiunea incriminată inculpatei Buzatu Alexandra, face parte din categoria infracțiunilor, care atentează asupra securității circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport, având un pericol deosebit pentru societate și faptul, că inculpata n-a manifestat prudență sporită la trafic și n-a ținut cont de împrejurările existente cu aprecierea corectă a situației reale pe drum, nu a redus viteza ca să poată opri la apariția obstacolului din față, nu a cedat trecerea pietonului la trecerea pentru pietoni și, ca rezultat, a lovit pietonul Bogdanova Elena, cauzându-i în final vătămări corporale medii.

Totodată, reieșind din scopul pedepsei penale - restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane - faptul că în privința acesteia a fost aplicată o pedeapsă blândă, poate doar să încurajeze comiterea pe viitor a altor infracțiuni.

Astfel, instanța de apel a conchis că, prima instanță insuficient a argumentat liberarea de răspundere penală a inculpatei Buzatu Alexandra, iar măsura de pedeapsă sub formă de amendă contravențională, aplicată în mărime de 150 unități convenționale, adică 3 000 lei, nu-și va atinge scopul urmărit al legii penale, creează dezechilibru în aplicarea uniformă a legii și diminuează gravitatea faptei penale.

Cu referire la argumentul procurorului în privința pedepsei complementare, instanța de apel a indicat că, privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport nici nu este aplicabilă, ea putând fi aplicată doar în caz dacă inculpatei Buzatu Alexandra, i-ar fi fost aplicată pedeapsa închisorii.

Această concluzie reiese din faptul construcției normei penale, prevăzute la art. 264 alin. (1) Codul penal, care prevede amendă în mărime de până la 300 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 2 ani, iar sancțiunea art. 264 alin. (2) Codul penal, prevede amendă în mărime de la 600 la 1000 unități convenționale, sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore sau cu închisoare de până la 4 ani, în toate cazurile cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de la 3 la 5 ani.

Astfel, dacă la art. 264 alin. (2) Cod penal, sancțiunea complementară este

următoarea: *în toate cazurile cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de la 3 la 5 ani*, atunci la alin. (1) al aceluiași articol această specificație lipsește, prin urmare poate fi aplicată sancțiunea complementară: cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 2 ani, doar în cazul aplicării pedepsei cu închisoarea, ca pedeapsă principală.

5. Împotriva deciziei instanței de apel declară recurs ordinar avocatul Kușnir Mariana în numele lui Buzatu Alexandra, fără a invoca un temei expres prevăzut de art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului ordinar declarat, avocatul menționează că, instanța de apel a încălcat prevederile art. 79 Cod penal, deoarece nu a apreciat corect circumstanțele excepționale ale cauzei și anume cele legate de scop, motive, rolul și comportamentul inculpatei în timpul și după consumarea infracțiunii imputate.

5.1. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către avocatul Kușnir Mariana în numele lui Buzatu Alexandra, solicitând respingerea acestuia, cu menținerea hotărârii contestate, menționând netemeinicia cerințelor solicitate de către recurent, deoarece recurentul solicită reaprecierea probelor, iar un asemenea temei nu se regăsește în prevederile art. 427 Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Având ca reper prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit textului recursului declarat de către avocatul Kușnir Mariana în numele lui Buzatu Alexandra, reiese că recurentul își exprimă dezacordul cu aplicarea pedepsei penale inculpatei indicând că, instanța de apel contrar prevederilor legale a individualizat pedeapsa, temei de declarare a recursului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În același context instanța de recurs reține că, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor reținute în sarcina inculpatei, însă hotărârea instanței de apel este criticată în partea

stabilirii pedepsei, care se consideră a fi una prea severă reieșind din circumstanțele cauzei.

Potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și a altor persoane. Or, ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpa să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

În conformitate cu principiul individualizării pedepsei (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a acesteia, instanța de judecată stabilește pedeapsa luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse echitabile faptelor săvârșite de către inculpat.

De altfel, individualizarea pedepsei constă din obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete aplicate inculpatei Buzatu Alexandra, necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale.

Astfel, Colegiul penal consideră, că temeiul de casare semnalat, nu este incident în cauza dată, iar instanța de apel și-a motivat decizia sa, în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, care cuprinde temeiurile de fapt și de drept ce au dus, la admiterea apelului declarat de către procuror.

Prin urmare, Colegiul penal constată, că infracțiunea săvârșită de către inculpa Buzatu Alexandra, este prevăzută de art. 264 alin. (1) Cod penal și se pedepsește cu amendă în mărime de până la 300 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 2 ani.

În viziunea Colegiului penal, instanța de apel corect a conchis, reieșind din circumstanțele și materialele cauzei, că prima instanță nu a ținut cont pe deplin de principiile de aplicare a pedepsei, prevăzute de art. 61 Cod penal, de criteriile

generale de individualizare a pedepsei, stipulate în art. 75 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei, care agravează sau atenuează răspunderea, de persoana inculpatului, de influența pedepsei asupra corijării și reeducării acestuia, aplicându-i incorect art. 55 Cod penal, prin care inculpata a fost liberată de răspundere penală și trasă la răspundere contravențională.

Elocvent în aceste sens, este că pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia, a fost individualizată în așa fel, încât inculpata să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Astfel, având în vedere, că inculpata a săvârșit o infracțiune din categoria infracțiunilor, care atentează asupra securității circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport, având un pericol deosebit pentru societate și faptul, că inculpata n-a manifestat prudență sporită la trafic și n-a ținut cont de împrejurările existente cu aprecierea corectă a situației reale pe drum, nu a redus viteza ca să poată opri la apariția obstacolului din față, nu a cedat trecerea pietonului care regulamentar se afla pe trecerea pentru pietoni și, ca rezultat, a lovit pietonul Bogdanova Elena, cauzându-i în final vătămări corporale medii.

Așadar, Colegiul conchide că alegațiile recurentului nu sânt aplicabile din punct de vedere al prezentei erorilor de drept, ce ar permite implicarea instanței de recurs în sensul rejudecării hotărârii adoptate pe caz și potrivit legii se impune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de către avocatul Kușnir Mariana în numele inculpatei Buzatu Alexandra, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2016, în cauza penală în privința lui *Buzatu Alexandra Sergiu*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Publicarea integrală la **13 iulie 2016**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan